Ч. 272 Субота 5 (17) грудня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(З Ради державної. — Справа Кретийска. — Уступленє Гаркурта).

Вчерашне засіданє палати послів було незвичайно бурливе. Битву викликав знову пос. Вольф, а то таким способом: Часопись Ostdeutsche Rundschau, котру видає Вольф, сконфісковано. Вольф приніс з собою значнійше число примірників тої часописи і роздав єї помеж опозицийних послів, серед котрих конфіската викликала невдоволенє. Коли по відчитаню всіляких справ наспівших до президиї, став промавляти міністер справедливости Рубер, зробив ся на правици великий неспокій; відчитано сконфісковані уступи і висказувано зовсім голосно своє обуренє. Нараз зробив ся на лівици великий рух; Вольф схопив ся з свого місця і з ґазетою в руці побіг до міністерияльної лави. За ним побігло і богато послів з опозициї і там стали викрикувати та кидати ся до міністра. На правици, де відчитувано сконфісковані статиї, зробив ся також заколот; посли почали кричати до Вольфа, котрий викрикував послідними словами: Преці в такий спосіб не представляє ся подібних справ. Внесіть інтерпеляцию! — Вольф; Інтерпеляция не веде до нічого! Треба так поступати! По сїм настала перепалка межи Вольфом а пос. Диком, і оба зачинають сїпати ся і сварити ся. До тої авантури вмішали ся ще й другі посли. Наконець президент міністрів гр. Тун зажадав голосу і сказав, що правительству після реґуляміну прислугує право або відповісти на інтерпеляцию або відмовити відповіди з поданєм причини. Позаяк тут нарушено право правительства „трохи за голосними замітками", то він просить президию, щоби відповіди на інтерпеляциї, котрі він має з собою, були долучені до стеноґрафічного протоколу.

Се жаданє президента міністрів викликало нову бурю в палаті; правиця заявила свою згоду з тими голосними оплесками, а лївиця знов голосно протестувала доказуючи, що то не може бути, бо противить ся реґуляминови. Пос. Брзорад кричить до лївиці: Ви копаєте гріб парляментови! В ніякім шинку не говорить ся так, як ви тут. Пос. Ґрос: Правительство має обовязок або відповісти на інтерпеляцию або відмовити відповіди, але не має права домагати ся, щоби невідчитані в палаті інтерпеляциї долучувано до стеноґрафічного протоколу. В дискусиї забирали голос ще й инші посли, аж наконець президент Фукс заявив, що не може вволити волю президента міністрів і не долучить відповідий на інтерпеляциї до стеноґрафічних протоколів, але просить, щоби президент предложив свої відповіди підчас дальшого засїданя. Звертаючись відтак до Вольфа сказав: Мушу однакож додати, що коли я підчас короткого часу моєї президентури не мав иншого способу дисциплінарного як лиш той, який приписує мені реґулямін, то я ніколи більше того не жалував як нині. Поведенє пос. Вольфа було того рода, що понижає послів. То нечуванє, щоби посол так малого значіня, як Вольф, позваляв собі обнижати повагу парляменту. Жаль, що такий посол знаходить ще охорону.

Аж ті слова президента зробили в палаті спокій і міністер Рубер відчитував дальше відповіди на інтерпеляциї, підчас коли Шенерер і товариші все ще робили неспокій. Відтак станула на порядку дневнім дальша дебата над проєктом закона о управильненю платнї для служби державної. В справі сїй промавляли між иншими посли Дулемба і Пентак і остаточно ухвалено приступити до специяльної дебати і засїданє закрито, а слїдуюче засїданє назначено на второк дня 20 с. м.

З Канеї доносять, що кн. Юрий грецкий приїде дня 21 с. м. на Крету, а з ним мабуть також і звістний Нума Дроз. Адмірали повідомили свої правительства, що они в пять днів по приїздї князя виїдуть звідси. Они вислали також однозвучні депеші до своїх правительств, в котрих заявляють, що наколи би кн. Юрий хотів видати амнестию, она не може ніяк розтягати ся на тих, котрих военні суди засудили за злочини в Кандиї або на тих, що були засуджені на смерть, але відтак замінено їм ту кару на утрату свободи, бо в противнім случаю безпечність сьвідків була би дуже загрожена.

З Константинополя доносять, що розвій кретийскої справи викликав там в палаті султана велике невдоволенє. То невдоволенє звертає ся передовсїм против Росиї, бо в палаті султаньскій вналідок російских завірень мали надію, що іменованє кн. Юрия не наступить бодай в той спосіб, як то стало ся. Спускаючись на дружбу Росиї звернув ся був султан телеґрафічно до царя — тим більше, що цар приняв був надзвичайного посла султаньского в Ливадиї дуже сердечно і взяв від него дарунки султана — з просьбою, щоби при залагоджуваню кретийскої справи взято на увагу інтерес поваги і верховної власти султана. Відмовна відповідь царя як і безуспішність всїх протестів збільшили ще невдоволенє султана.

---

6)

КОНЕЦЬ СЬВІТА.

Фантазия з року 1899.

(З німецкого — Вінкентия Кіявачї).

(Дальше).

Вечером показували ся замість місяця кілька ясносьвітячих груд, розкинених по значній части небозводу. То були крихти колишнього вірного товариша нашої землї. Они окружали землю в щорав тіснїйших дорогах, бо чим більше она віддалляла ся від сонця, тим більшою ставала єї притягаюча сила, яку она виконувала на сьвітові тїла в єї окруженю. Наконець поодинокі відломи попадали на землю і викликали тут катастрофи, в порівнаню з котрими всї елементарні події, які лиш знає істория землї, були лиш незначними явищами. Перша з тих частин місяця впала в індийский океан. А хоч то була зникаючо мала частинка давнїйшого товариша землї, то все-таки затрясла ся цїла земля в своїх основах. Величезна филя, яка зробила ся від того, що у море впало то тїло, вхопила все за собою, що лиш могла засягнути. Як висока гора пігнала она до берегів, залила до кількох годин всю вскідну Індию, сундайскі острови і Малякку і сперла ся аж об величезну стїну гімалайских гір. Від тої потопи не міг ніхто втечи ані уратувати ся. До кількох годин нестало вже тисячлітних культур; все, що жило, потопило ся; многолюдні міста, коли вода уступила, були лиш купами румовища, присипаного піском та намулом — сторони, де зродив ся і звідки вийшов рід людский, вктелили ся тепер трупами і були одним величезним кладовищем! Від того, що сьвітове тїло впало на землю, зрушили ся вульканічні сили у внутрі землї. По цїлій поверхни землї дали ся зараз почути землетрясеня, безчисленні міста і села розсипали ся до самого споду і своїм румовищем присипали людий. На тисячах місць отворила ся земля і почав вибухати огонь та виливати ся розжарена, густоплинна лява на всї боки.

Коли вже змінена мішанина воздуха здесяткувала людий, то ще більше зменшили число людий описані тут спустошеня, якпх нарobили розшалїлі елементи. Богато погибло з самого страху — инші ставили відважно опір всїм подіям. Дожидаючи смерти яко чогось, що само собою розуміє ся, нерви їх поробили ся мов зелїзні на всї ті явища, яких мусїли доживати майже без перерви одного по другім. Ба, тих, що то все пережили, опанував якийсь величезний упір і ще лиш два роди наклону працювали в них з великою силою. Хотїли бути сьвідками того величавого видовища загибаючого сьвіта аж до можливо найпослїднїйших єго фаз, і хотїли вирити слїди свого істнованя на тім утїкаючім в безмежні простори кладовищи — бо все ще не опускала їх послїдна надія, що колись може по тисячах літ зацвите на старій земли нове житє. Тогди мали памятники, які они хотїли поставити, розповідати о запавшім ся сьвітї.

Так отже заблиснув ще раз наклін удержаня свого роду і напружив всї мязи, всї нерви послїдних людий, що тимчасом відучили ся всехо страху, до нечуваної діяльности. Передовсїм треба було штучним способом виробляти сьвітло і тепло, бо они тепер вже постійно ставали щораз менші.

Ще, так сказати би, в послїдній годині, винайдено простий спосіб розкладаня води на оба єї первотворива, на водень і кисень, і розжарену полумінь водня спонукувати киснем до видаваня як найбільшого сьвітла і тепла. Побудовано величезні доми, милями довгі, в котрих люди могли гріти ся і тим штучним способом управлянo всїлякого рода ростини так, що они росли і видавали плоди. З давнїйших нечувано урожайних жнив приприпрятано величезні запаси, а що з того числа людий, які жили перед тим, лишив ся лиш маленький процент, то ті, що все то пережили, не потребували журити ся о хліб насущний. З горячковим напруженєм заходили ся всї коло того, щоби величезними будівлями з металю і ґраніту лишити по собі нічим не затерті слїди, а витесаними рукою артиста з'ображеними минувшого стану культури дати старій земли нїби поручаюче письмо для маючого колись пробудити ся нового житя. Люди вернули знов до пірамиди стародавних Єгиптян, яко

Проводир лїберальної партиї в анґлійскій палатї послів Віллем Гаркурт зрік ся проводу тої партиї. Times називає се уступлене великою полїтичною подією, але не гадає, щоби та димісия викликала велику зміну полїтичну. Сам Гаркурт мотивує своє уступлене так: Полїтична партия може лиш тогди щось зробити, коли в ній панує велике одушевлене. Партия, котру розривають спори ґруп і особистих інтересів, не може нїколи бути готовою до проводу стремлячого до власної чести і добра краю.

Справи краєві

(Школа для сїльских господинь.)

На послїдній сесиї соймовій внесено петицию о заложене школи для сїльских господинь. Соймова комісия краєвого господарства, котрій ту петицию передано, узнала заложене такої школи за дуже бажане і указала при тім, що можна би єї заложити або при заведеню сестер Фелїциянок в Івоничи або в Дроговижи або при рільничій школї в Суходолї. Справу сю передав сойм Видїлови краєвому до розслїдженя і припоручив єму виладити на найблизшу сесию соймову проєкт заложеня школи для сїльских господинь і виєднати у правительства на сю цїль субвенцию. Отже Видїл краєвий уважає, що згадана школа найлїпше заспокоїть потребу цїлого краю, коли буде виучувати сїльскі дївчата на спосібних і практичних ключниць; таким способом сїльскі дївчата, що тепер ідуть на службу хиба тілько до низших робіт, будуть могли найти собі лїпші місця. Видїл краєвий надїє ся також, що в такій школї вже по кількох роках будуть могли вивчити ся не тілько практичні ключницї, але також такі, котрі опісля будуть могли стати учительками, так, що при їх помочи можна буде подумати дальше о заходах для піднесеня сїльского господарства жіночого чи то через зимові школи для сїльских господинь чи через вандрівні інспекторки домашного господарства. Кошти заложеня такої школи обчисляє Видїл краєвий на 45.000 зр. Після гадки Видїлу краєвого не надає ся на заложене такої школи анї заклад сестер Фелїциянок в Івоничи, бо сестри Фелїциянки не є там властительками ґрунту, анї в Суходолї, бо кошти були би значні, а получене двох шкіл не було би користне. На гадку Видїлу краєвого найкористнїйше було би заложити школу для сїльских господинь десь близько більшого міста, де можна би легко збувати кухонні продукти учениць бодай по власних коштах, коли не з зиском. Длятого Видїл краєвий постановив таке внесене, щоби сойм признав потребу заложеня школи для сїльского господарства і щоби припоручив Видїлови краєвому докладно розслїдити, в котрім місци така школа могла би повстати, та виготовити проєкт орґанїзацийного статуту, обчислене коштів заложеня і удержаня школи.

Новинки.

Львів дня 16-го грудня 1898.

— Перенесеня. П. Мінїстер внутрішних справ покликав старосту Іґн. Дембовского з Мостиск до служби при ц. к. Намістництві.

— До відомости вдовиць і сиріт по руских сьвящениках. Довідуємо ся з автентичного жерела у Відни, що запотребоване на запомоги для тих вдовиць і сиріт по сьвящениках, котрі дар з ласки вже стало побирають, виносить на рік 1899 кругло 90.000 зр. Полишає ся проте 60.000 зр. для тих вдовиць і сиріт, котрі доперва повносили прошеня о запомогу, а до тепер єї або зовсїм не побирали, або тілько одноразово. Та сума 60.000 зр. є після обчисленя зовсїм достаточною, щоби обдїлити всї вдовицї, котрі ще не побирають запомоги, причім не буде ся класти ваги на пару тисячів можливого переступленя суми 150.000 зр. Дістануть проте запомогу всї вдовицї і сироти, котрі о се просили, а тілько ті, котрих низші власти представлять більше маючими, одержать лише по 150 зр. річно. Притім звернено увагу руских послів, що кожде подане відсилає ся до староства до справозданя і там прошеня залягають часто цїлими місяцями, наколи в Намістництві і Мінїстерстві просьби полагоджують ся в протягу 4 до 5 днів. Сли проте вдовицї не хотять чекати пару місяців на признане запомоги, нехай постарають ся в староствах свого замешканя о як найскорше полагоджене своїх прошень.

— Ювилей Котляревского в Києві. Дня 7. н. ст. грудня відбули Києвляне — як доносять до „Буковини“ — в клюбі лїтер.-артист. товариства сьвято столїтного ювилея відродженя української лїтератури. Велика саля клюбу товариства ще заранях почала заповнятись публикою і на початку сьвята значна частина публики вже не могла дістати сидячих місць та мусїла стояти в проходах і вздовж стїни. — Сьвято почало ся читанєм телеґрам з привитанєм, надісланих з ріжних міст Росиї і зза кордону, від поодиноких людий і товариств. Кожду телеґраму громада витала щирими оплесками. — Після перечитаня телеґрам виступив В. Науменко і прочитав свій вступ до сьвята, в котрім, після коротенького огляду розвою української лїтератури від часів князїв указав на те велике значінє, яке має для нашої лїтератури Котляревский, яко автор першого друкованого українського твору. Красномовність і глубина думок референта зробили сильне враженє на слухачів і викликали гучні оплески. — Після Науменка прочитала свою вступну промову до сьвята Людмила Старицка, де подала характеристику Котляревского яко людини і поета. — Після сього зачались сьпіви і декламациї. — Перша сьпівала Олександровска: „Віють вітри“ і „Ой не сьвіти місяченьку“: потім Старицкий декламував: „На память Котляревскому“, „Поет“ і „Потайні ученики“, Гуляк просьпівав: „Сонце низенько“, Багров декламував: „Слово“ Олени Пчілки та „Кобзар“ Старицкого і нарештї перша половина вечера закінчилась кантатою М. Лисенка на 100-лїтний ювилей Котляревского, скомпонованою ним до слів Шевченка „На вічну память Котляревскому“. — Після невеликого перериву почала ся друга частина вечера, котра складала ся зі сьпівів та декламаций, а то: Польовий декламував: „На вічну память Котляревскому“ Шевченка і „Пекло“ з Енеїди; Зотова просьпівала „Чого вода каламутна“ і „Ой одна я, одна, як билиночка в полї“; Старицкий декламував поезию Лесї Українки і деякі місця з Котляревского; Гриневич просьпівав: „Гомін, гомін по діброві“ і „Та немає в сьвітї гірш нїкому“; Багров декламував з ріжних авторів; закінчив ся сьвяточний вечір декламациєю Олени Пчілки власного твору „Івану Котляревскому від українських жінок“, пронятого глибоким, правдивим чутєм. — Подякувавши всїм приймавшим участь в сьвятї, Кияне о глухій півночи покинули салю клюбу, несучи до дому віру в велику будучність української лїтератури.

— Вечер сьв. Николая устроює у Львові в суботу дня 17-го с. м. „Клюб Русинок“ в комнатах „Руської Бесїди“ (ринок ч. 10). Початок

найпростїйшої і найтревалїйшої форми будови; але поступ в техницї дозваляв конструкцию будівель величезних розмірів. У внутрі тих величезних пірамід, котрих вершки були висші як вежа Айфля, пороблено музеї з того всего, що видала земля від першої свої молодости аж до послїдних днів своєї смерти. Там були музей народописний, природописний і артистичний; одна піраміда крила у своїм внутрі величезну бібліотеку, котра містила в собі збірку всего знаня людского; в другій піраміді були поетичні дїла людского роду, почавши від Гомера і Калїдаса аж до новомодних поетів з рода „fin du siècle“.

В каррарских марморових горах настав великий рух; всї народи землї сполучили ся, щоби при помочи великого поступу в техницї виконати незвичайно сьміле дїло. З одного вершка гори зроблено таки на місци при помочи лупаня динамітом і величезними машинами до верченя величаве дїло штуки. Народи Европи згодили ся на то, щоби з марморової гори витесати подобизну Гетого, котрого під взглядом тїла і духа признано за найсовершеннїйший тип людскости. Доки будуть стояти гори і перебудуть огненну кризу землї, лице єго буде присьвічувати новому житю а єго око дасть спізнати відблеск колишної величи чоловіка.

То й богато иншого, чого не списав би в цїлих книгах, викінчено з горячковим поспіхом, позаяк час був вже лиш коротко вимірений, в котрім ще люди могли перебувати на отвертім воздусї. Проміне сонця сьвітило ще лиш слабо і вже не гріло. Само сонце представляло ся очам людий майже о половину менше. Сьвітло єго було таке як тогди, коли день свитає. Тимчасом підійшла земля досить значно до **М а р с а**, котрий що ночи показував ся на небі чотири рази так великий як місяць. В послїдних тижднях віддаль стала нагло зменшати ся, а крізь дальновиди, котрі наставлено до спокійно на своїй дорозї кружачого сусїда на небі, видко було величаві чудеса, о яких нїкому і не снило ся. Суша і моря на нїм представляли ся очам здивованих людий як найвиразнїйше. Чим близше було до него, тим більше видко було слїди незвичайно богатої культури, яку могли витворити лиш інтелїґентні сотворіня. Великі часом і на кілька миль широкі розтоки моря перерізували сушу, бо на тїй не було анї гір анї рік. Розтоки моря ішли в простих лїніях і казали здогадувати ся, що они були дїлом волї і працї інтелїґентних тварий.

Тепер була віддаль вже так мала, що найбільші дальновиди могли приближати країни Марса на віддаль кількох кільометрів. Люди добачили там величезні міста з будівлями невиданої величини і форми. На розтоках моря уганяло множество кораблїв та плаваючих міст; фантастичні мости розпинали ся величезними каблуками понад каналами, широкими на кілька миль а на отвертих площах і на плятформах будинків стояли сотки тисячів живих сотворінь та дивили ся на землю, котрої утвори і дїла штуки були для них, видко, так само чудачними, як їхні для нас. Они порушали ся так само як і ми, лиш коли хотїли, могли також свобідно уносити ся у воздусї, але поволи переносити ся з одного місця на друге. Они були рішучо висше з'орґанїзовані як жителї землї, що при нерівно висшім віцї Марса само собою розуміє ся. Видко було, що они стараються ся якимись знаками порозуміти ся з людьми на земли. З величезних рефлекторів пускали они сьвітлом знаки, котрі людем на земли аж по довших трудах стали зрозумілі, мимо того, що они були дуже бистроумно придумані до розмови. Впрочім можна було з тих знаків пізнати, що жителї Марса своїми висше розвиненими змислами добачили були землю і єї жителїв вже далеко скорше і що они, здаєсь, вже нераз повтаряли свої проби, щоби з жителями землї якось порозуміти ся. Наконець учені винайшли спосіб, як би ті знаки зрозуміти. Жителї Марса посилали жителям землї братний привіт і подавали їм до відомости, що земля ще десять лїт буде віддаляти ся від сонця, аж підійде близько до Юпітера. Та величезна планета притягне комету до своєї дороги; тим способом позбуде ся земля свого насильного товариша і слухаючи давного правила притягаючої сили верне у відворотній спіральній лїнії назад на свою давну дорогу.

Та вість від жителїв сусїдної зьвізди викликала серед жителїв землї нечувану радість. Отже земскому родови все-таки усьміхає ся ще якийсь промінь надії! На знак радости запалено великі огнї і уставлено в ґеометричні лїнії, щоби жителям Марса дати потверджене, що їх повідомлене зрозуміли. Вість та як би з'електризувала людий. Перший раз від довгого часу засьвітилась в їх очах искра радости; хто де стрічав ся, стискав собі руки, кидав ся один другому на шию і плакав з радости. Для них прецї не було вже ратунку; бо ті кілька мілїонів, котрих ще пощадив той злощастний переворот, будуть вигибати серед довголїтної ночи, в пустини величезного леду.

Але малесенькe число, може лиш однїсенька пара таки перебуде той конець сьвіта і настане новий рід, що користаючи розумно з великої спадщини своїх предків, буде стреміти до довершеня високої цїли.

Весь інтерес людий звернув ся тепер до оглядaня Марса, котрого величезний кружок вже голим очам давав богато материялу до оглядaня. Коли же було дивити ся крізь дальновиди, представляв ся очам величавий вид —

о годині 5-ій вечером. В проґраму обходу входять: забави дітий під проводом пань учительок, цікаві образи поучаючі і розвеселяючі, викликані сціоптіконом, поява сьв. Николая з дарунками для дітий. В тій цїли належить дарунки добре овинути і виписати на опакованю виразно імя дитини, для котрої они призначені. Так приладжені дарунки треба вручити в суботу перед 6-ою годиною предсїдательцї Клюбу пані Г. Шухевичевій. Буфет достарчить за низькою оплатою зимних перекусок і гербати. Вступ від особи (як старших так і дітий) 25 кр. Увесь дохід призначений в користь V-ої кляси видїлової, заснованої і удержуваної Руским товариством педагоґічним.

— **Читальня в Винниках** під Жовквою устроює в недїлю дня 18 с. м. в сали жовківскої „Рускої Ради“ вечерок для звеличеня цїсарского ювілею. По відспіваню австрийского гимну буде представлена народна мельодрама „Капраль Тимко“, а закінчить образ з живих осіб.

— **Перше засїданє Ради надзираючої Краєвого Союза кредитового,** вибраної на загальних зборах дня 8-го с. м., відбуде ся в пятницю 16-го грудня с. р. о годині 4-ій по полудни в бюрах „Днїстра“. На порядку дневнім есть уконституоване Ради, т. е. вибір предсїдателя, его заступника і секретаря та его заступника, відтак іменоване директорів.

— **Дирекция товариства взаімного кредиту „Днїстер“** пригадує своїм членам і иншим інтересованим, що почавши від 15-го грудня с. р. не буде полагоджувати нових зголошень о позички аж до 13-го січня 1899. Всякі виплати будуть здержані від 20-го грудня аж до 3-го січня 1899 і в тім часї не будуть приниматн ся анї виплачувати ся вкладки щадничі.

— **Снїг,** що так довго дав на себе ждати, припорошив вкінци вчера землю, а нинї вже білїють дороги і дахи домів.

— **Найдений скарб.** З Києва доносять: У великій церкви Лаври сьв. Антонія на хорах другого поверха знайдено під засклепленим помостом скарб. Під зелїзною дошкою відкрито чотири старинні сосуди металеві і стару бочівку, наповнену золотими і срібними монетами. Монети в більшій части з польских часів Жигмонта III., а одна велика золота монета з часів царя Петра Великого з 1702 р. При тім найдено документи, котрі сьвідчать, що скарб сей переховано в роцї 1731 за архимандрита Романа Копії. Скарб сей після документу складає ся з 1.100 червоних золотих і з 10.000 талярів сріблом. Тепер перейняла его управа церковна.

— **Град** серед громів і лискавиць падав кілька мінут в само полуднє в четвер дня 15-го с. м. у Відни. Громи здержали на якийсь час телєфонїчну комунїкацию.

— **Огнї.** В купелевій місцевости Жеґестів погоріло в ночи з 13 на 14 с. м. 38 селяньских загород. Без даху полишило ся 220 людий.

— **Вість про Андре.** До Штокгольма мала надійти урядовою дорогою вість, що шведско-норвежский амбасадор в Петербурзї одержав дня 15-го с. м. лист від машиніста Івана Деткого з околиць Вильни. Детке пише, що недалеко уральских гір найшов фляшку по угорскім винї, в котрій були два кусники паперу. На однім був напис по французки: „Бальон Андре'ого перелетів понад уральскі гори. *Андре*“; на другій картцї було виписано по росийски: „Прошу то переслати консулеви або поліциї“. Ріг другої картки був відорваний і не ставало на нїй кілька букв. Ту вість подала льондоньска часопись Standard.

— **Розбій на гладкій дорозї.** Онеґди вертав Іцко Шварцвальд зі Львова до Радехова і віз з собою кілька пак тютюну і циґар. На дорозї межи Збоїсками а Знесїнем вискочив з лїса якийсь чоловік і хопив одну паку тютюну вартости 300 зр. і драпнув до лїса. Всякі слїди за злодюгою пропали.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Застановлене обмежень дотично приниманя товарів, як такожречинців за- і виладованя тихже. За дозволом ц. к. Міністерства зелїзниць заведене тут оповіщенєм з дня 27 жовтня с. р. ч. 69520/VI. на підставі §. 55 (1 і 2) і §. 69 (7) реґуляміну руху, обмежень дотично приниманя товарів, як також речинців за- і виладованя тихже, зістало знесене з днем 15 грудня с. р.

Телеґрами.

Відень 16 грудня. Комісия угодова буде радити що дня аж до втірка над угодою митово-торговельною.

Відень 16 грудня. W. Ztg. оголосила розпорядженє цїсарске відкликуюче амбасадора при петербурскім дворі, кн. Ліхтенштайна.

Відень 16 грудня. Після N. W. Tagblatt Правительство обстає при основаню хорватскої ґімназиї в Пазинї (Pisino).

Париж 16 грудня. Складка розписана ґазетою Libre Parole для вдовицї по Ганрім, щоби їй доставити гроший на позиванє Рейнаша, принесла доси 22.025 франків.

Париж 16 грудня. Intransigeant доносить, що в наслїдок евакуациї Фашоди капітан Маршанд вислав остре письмо до міністра справ заграничних і подав ся до димісиї.

Льондон 16 грудня. На пирі анґльо-кавкаскої компанії нафтової, данім в честь росийского комісаря Татищева, заявив той, що дружні відносини межи Анґлїєю а Росиєю суть головним услівєм межинародного мира. Рішаючі личности доражують в Анґлїї також удержанє з Росиєю дружних відносин.

25 кр.— кожда серия 10 штук.

Збірка історичних портретів в видї листової марки, величина 60×27 міліметрів, ритованих на стали, одинокий підручник для молодежи. Для замовлень з провінциї треба дочислити порто з реком. 15 кр.
Адмінїстрация „Нар. Часописи“.

чудно з'орґанізований сьвіт, нового рода, дивний, невиданий, але висший, штучнїйше і щасливійше уладжений як житє на земли — житє на Марсї показало людем на земли чудовий образ їх власної будучности. О много старший брат в системі планет дійшов був вже перед тисячами лїт до високого степеня розвою. Ідеал, до якого всї жителї з великою тугою стреміли, здійстнив ся був на тім щасливійшім сьвітї, як видко вже перед давними, дуже давними часами.

Розмову знаками, до котрої уживано величезних рефлєкторів і ріжнобарвного сьвітла, так незадовго виобразувано, що жителї землї могли відбирати більші вісти о житю на братній зьвіздї.

Насамперед довідали ся они, що жителї Марса при помочи далеко лїпших оптичних інструментів і иньших фото-електричних способів могли вже від тисячів лїт дуже основно розслїджувати землю і єї жителїв. Позаяк їх культура була многї тисячі лїт старша як наша, то їх розслїди подій на нашій земли були як найдокладнїйші. В записках зьвіздарів на Марсї, сягаючих до 15 тисячки лїт була записана кожда подія, яка стала ся в тім часї на земли. З глубоким жалем слїдили жителї Марса за борбами і переворотами, за кровавими битвами і лютим гоненем та за всїми злощасними похибками, в які попадати дїти землї. Кілько ж то разів старали ся жителї Марса вирвати сьвоїх братів з того дуру і засліпленя та пересудів — але всї змаганя, щоби подати якусь вість на землю, розбивали ся об тупі змисли і недостаточні прилади до спостережень єї жителїв.

Ми того навіть не можемо собі уявити, що жителї Марса вже перед тисячами лїт читали написи на пірамідах і відгадували їх, що они знали наші стилї будови та що з'ображеня жителїв землї грали велику ролю в науцї з погляду молодежи на Марсї; бо фізичний і суспільний стан жителїв землї був для них образом давно минувшої, прастарої доби розвою а заразом і остерігаючим приміром злощасних наслїдків завертаня до давно перебутих, варварских часів.

Золотий вік найвисшого розвою всїх чеснот, обичаїв і любови ближнїх а з ним і відчуванє гармонїйного чувства щастя, стан, який собі жителї землї уявляли в своїх найкрасших фантазиях, був там в горі на Марсї вже давно заведений.

Після звісток жителїв Марса не було там внаслїдок високого пізнаня природи і єї найтайнїйших сил дїланя нїяких противностий, нїякої борби і суперечки. Пізнанє найвисшого духа і дослїджене его найвисших прикмет довело до ясного високого понад всї дрібні уяви висшого понятя о Бозї, так, що замовк весь сумнїв і всяке сектярство стало ся безпредметовим. О ладї суспільнім дали они знати ось такими короткими словами:

Кождий горожанин на Марсї єсть повноправним спадкоємцем того всего, що видає благодатне сьвітло сонця і всего того, що по передні поколїня лишили своїм потомкам, отже всеї духової і материяльної посїлости. Заплоднююче сонце і родяча скиба роздїлили свої дари рівномірно і кождий, хто уродив ся на Марсї єсть співвластителем тих дарів та споживкове їх спільно. — Позаяк всї жителї Марса суть собі братами і сестрами, вийшовшими з тих самих первотворив і привязаними до тої самої зьвізди, то й нема там нїякої иншої ріжницї між ними, як лиш ріжниця віку і визначного знаня.

(Конець буде).

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898, після середно-европ. год.

Відходять до

	Посиішні			Особові			
Кракова	8·35	2·50	10·40	4·10	8·50	6·40	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	9·35	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	9·53	11·27	—
Іцкан	6·05	2·40	—	10·05	—	6·30	10·55
Ярослава	—	—	—	4·55	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·55	7·10	—	—
Тернополя	—	—	—	—	6·55	—	—
Сколього	—	—	—	—	9·15	—	—
Стрия, Хирова	—	—	—	—	—	—	3·00
Лавочного	—	—	—	5·20	—	—	7·00
Янова	—	—	—	8·45	—	7·44	—

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	9·05	6·10	9·10	—
Підволочиск	2·30	9·55	—	—	—	3·30	5·25
Підвол. з Підз.	2·15	9·39	—	—	—	3·04	5·—
Іцкан	9·45	1·50	—	—	6·45	5·40	10·35
Тернополя	—	—	—	7·50	—	—	—
Белзця	—	—	—	7·55	5·55	—	—
Ярослава	—	—	—	10·45	—	—	—
Гребенова Скольогоі Стрия	—	—	—	—	1·40[1]	—	—
Лавочного	—	—	—	—	8·05	—	10·30
Стрия, Калуша	—	—	—	12·15	—	—	—
Янова	—	—	—	7·40	1·01	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він ріжнить ся о 36 мінут від львівского; коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 і 36 мін.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik", почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Європи.

По мисли засади; „Поводжене обовязує", старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді ілюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий „Tygodnika": кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

без ніякої доплати

(ані за книжки, ані за їх пересилку)

12 томів письм

ГЕНР. СЄНКЕВИЧА.

Письма Сєнкевича вийдуть в новім, старраннім виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-a illustrowan-ого" і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильоґію —

всї новелї, повісти, листи з подорожий,

одним словом: цїлий доробок лїтературний знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цїлім сьвітї.

Кождий том **Бібліотеки СЄНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів, формату звичайної 8-ки, на добрім папері і добрим друком.** Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слїдуючі твори Сенкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik.— Niewola tatarska.— Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem.— Sielanka.— Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Mariposy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten.— Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венеції і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛЇ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох лїт, кождий передплатник „Tygodnik-a illustrowan-ого", одержуючи річно звиж 120 аркушів найлїпших творів лїтератури польскої, стане властителем бібліотеки Сєнкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім роцї „Tygodnik" друковати буде одночасно **дві повісти оригінальні,** іменно, крім

„KRZYŻAKÓW" СЄНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI" Елїзи Ожешкової, і

ПРУСА „TAM!..."

Посїдаємо також оригінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского,** котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE"** ілюстровану К. БРОНЄВСКИМ.

Крім того в части белетристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї:
„WSPÓŁCZEŚNI POECI POLSCY" написав А. ЛЯНҐЕ.
„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA" нап. А. ПОТОЦКИЙ.
„O KRYTYCE WSPÓŁCZESNEJ POLSKIEJ" нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Іґн. Матущевского:**

„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej",

та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE".**

Помістимо також незнані доси

LISTY ZYGMUNTA KRASIŃSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843),

з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский,** жертвував нам оригінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy",

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істнованє індивідуально-духового початку.

Дальші серії цїкавої статї **Олександра Кравсгара**

„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH",

з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.:

„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI".

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлїя Вернера** п. з.:

„Z POPIOŁÓW".

Красний той і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-a" п. В. Ярошевска.

В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ подамо **репродукциї найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавцї: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA" у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сенкевича:

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., півріччно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера — (Телефона число 569)